

1979 Praha — Galerie Díla
1981 Praha — Malá galerie Čs. spisovatel
1983 Valašské Meziříčí

Dále se zúčastnil 30. výstav v ČSSR a v zahraničí. Jeho exlibris byla vystavena na 24. výstavách mj. v Lodži, Malborku, (Polsko), Swedstrijd Sint-Niklas (Belgie), Kronachu (NSR), Miláně (Itálie), Sofii (Bulharsko), Dubně (SSSR) aj.

Jeho práce jsou v majetku Národní galerie v Praze, Ministerstva kultury, Galerie hl. m. Prahy, Muzea moderního umění Skoplje, Kunsthaus Hamburk, Muzea moderního umění prefektury Saitama (Japonsko) aj. a také v řadě soukromých sbírek.

JAROSLAV KAISER

GRAFIKA

RODNÝ STATEK

VÁCLAVA ŠOLCE

SOBOTKA, DUBEN 1989

130. výstava v rodném statku Václava Šolce v Sobotce. Sezóna 1989. Pořadatelé: Okresní galerie v Jičíně, Městské kulturní středisko v Sobotce, pobočka KPVU v Sobotce, Spolek sběratelů a přátel exlibris, kolektivní člen České společnosti pro estetiku při ČSAV v Praze, Albatros, nakladatelství pro děti a mládež v Praze.

Vytiskly Tiskařské závody, n. p., provoz 77, Mnichovo Hradiště.

Když jsme s Jaroslavem Kaisrem prohlíželi grafické listy, které vytvořil v poslední době, ne jeden z nich komentoval stručnou poznámku, co ho k němu inspirovalo. Na těchto poznámkách mě fascinoval především grafikův neutuchající zájem o dění, které kolem nás probíhá stále intenzivněji. Je to svár téměř faustovský: na jedné straně prudce se rozvíjející věda a technika až se zdá, že zahltí život, který tu stojí na straně druhé se všemi svými právy a konstantami, ať jejich projevy řídí neúprosný koloběh času nebo lidské srdce. Tenhle svár je hnacím nepokojem tvůrčí práce Jaroslava Kaisra. Nejde o to kdo či co v tomto sváru zvítězí. Umělec ví, že takto otázka nestojí. Ví také, že tento svár je hlubší, životně podstatnější a je-li čeho třeba, pak je to vyrovnávání jednostrannosti, kterou způsobuje. A jak jinak, než zdůrazňováním toho, co vyjadřuje slovo poezie, které ani zdaleka není jenom označením veršů. A tak – ač se to zdá být při pohledu na jeho grafiky paradoxní – můžeme konstatovat, že jejich tvůrce je lyrik. Přítomnost prvků z oblasti vědy a techniky, jejich téměř prioritní postavení v kompozici díla, to vlastně jen potvrzuje. Neboť tu nejsou proto, aby vypovídaly samy o sobě, ale především o člověku, který je objevil a stvořil k dobru života. Jinak by jeho úsilí bylo marností. Umělecké dílo má posouvat lidské vědomí právě tímto směrem. Grafiky Jaroslava Kaisra tak činí jednoznačně a neúhýbně. Proto je o jeho tvorbu trvalý zájem mezi sběrateli jak doma, tak v zahraničí.

Jeho grafiky přitahují i perfektností provedení. Tahle stránka práce Jaroslava Kaisra má svou historii a tvoří neodmyslitelnou kapitolu jeho života. Vyučil se totiž řemeslu litografickému. Co je dnes výsadou umění, bylo před padesáti, šedesáti lety „jen“ řemeslem. Tedy základním předpokladem umění. Litograf musel umět přesně kreslit, aby věrně přenesl na kámen originál. Že se mu na bílou plochu litografického kamene promítaly také jeho vlastní nápady? Musel na ně rychle zapomenout. Chtěl-li jim popustit, pak se musel vydat na jinou cestu. A cesta z litografické dílny do ateliéru nebyla snadná a znamenala vyměnit jednu dřinu za dřinu druhou. Jestliže v litografické dílně byla kázeň předpokladem

přesného kopírování předlohy, pak cesta do vlastního ateliéru vedla přes léta studií a zvládnutí sebekázně v tichu samoty. To je podmínkou, aby se ke slovu dostala invence a řemeslo se proměnilo v umění.

Tohle všechno má Jaroslav Kaiser dávno za sebou. Jeho cesta od litografického kamene k serigrafii, jejímž byl a je u nás trvalým průkopníkem, je zároveň cestou od nápodoby a deskriptivního sdělení ke stavbě osobité kompozice grafiky při využití jejích nejrůznějších technik. A že taková kompozice je výsledkem poznání a přemýšlení, opřeného o pozitivní životní filozofii, to snad není třeba zdůrazňovat. Tyto životní zkušenosti stojí nejen za umělcovým dílem – ale dlouhá léta se o ně dělil se žáky Střední odborné školy výtvarné v Praze na Hollarově náměstí, a dělá to vlastně dodnes.

Poprvé jsme se s výběrem z díla Jaroslava Kaisra setkali v Sobotce před deseti lety. Těch deset let nic neubralo na jeho činnosti, na jeho pílí, na jeho pracovitosti. Počet jeho grafik, exlibris a dalších grafických prací byl za ten čas nejen zmnožen, ale především bylo na nich zaznamenáno, co stálo za to, aby tím byl trvale obohacen náš život.

JAROSLAV ŠIMŮNEK

JAROSLAV KAISER

narozen 1919 v Lázních Bělohradě.

V letech 1945–1950 studoval na Vysoké škole uměleckoprůmyslové v Praze u prof. Antonína Strnadla.

VÝSTAVY

- 1958 Dvůr Králové nad Labem
- 1961 Praha
- 1965 Rožďalovice
- 1968 Olomouc
- 1968 Gottwaldov
- 1969 Hradec Králové
- 1970 Praha — Galerie Hollar
- 1973 Chrudim
- 1975 Liberec
- 1979 Sobotka